

ЖЕМ - САГЫЗ

№35 (7895) 3 қыркүйек, Бейсенбі 2026 жыл

<https://zhemsagyz.kz/>

zhemsagyzgazeti@mail.ru

Конференция

БІЛІМДЕГІ САПА – БОЛАШАҚҚА БАСТАР ЖОЛ

Жаңа оқу жылының қарсаңында ауданда дәстүрлі Тамыз конференциясы өтті. Биылғы басқосу «Білім берудегі сабақтастық пен сапа: жаңа оқу жылындағы басым міндеттер» тақырыбына арналды. Жиынаа білім саласының ардагерлері, мектеп директорлары, балабақша меңгерушілері, тәрбие ісі жөніндегі органдар мен педагогтер қатысты.

Конференция барысында ұстаздар заманауи білім беру технологияларын қолдануға негізделген ғылыми жобалары мен озық тәжірибелерін таныстырып, білім сапасын арттырудың тиімді жолдарын талқылады. Педагогтердің тәжірибе алмасуына, жаңа оқу жылындағы міндеттерді нақтылауға бағытталған басқосу білім саласындағы өзекті мәселелерді ортаға салуға мүмкіндік берді.

Жиынға қатысқан аудан әкімі Айбек Купенов ұстаздар қауымын жаңа оқу жылының басталуымен құттықтап, педагог еңбегінің қоғам дамуындағы айрықша рөліне тоқталды.

тарға сай жабдықтау мәселесі де әкімдік назарында екенін атап өтті.

Бұл бағытта ауданда бірқатар жұмыстар атқарылуда. Атап айтқанда, шалғай елді мекендердегі білім беру ұйымдарын жоғары жылдамдықтағы интернетпен қамтамасыз ету жоспарына сәйкес, өткен жылы аудан облыс бойынша алғашқылардың бірі болып 12 мектепке Starlink интернетін қосты.

Білім беру инфрақұрылымын жаңғырту бағытында да нақты жобалар жүзеге асуда. Биыл Оймауыт ауылында жобалық құны 1 млрд 131 млн теңгені құрайтын 150 орындық мектеп-балабақша

ру саласы үздіктер қатарынан көрініп, 2025 жылдың қорытындысында үшінші орынға ие болғанын жеткізді.

— Жаңа Конституцияда бекітілген білім алу мүмкіндіктерін әрбір балаға барынша қолжетімді ету, ауыл мен қала мектептері арасындағы білім сапасының алшақтығын азайту, қауіпсіз әрі заманауи білім беру ортасын қалыптастыру — алдымызда тұрған негізгі міндеттердің бірі. Сондай-ақ алдағы оқу жылында білім сапасын тұрақты арттыру, облыстық көрсеткіштен жоғары нәтижеге қол жеткізу, оқушылардың функционалдық сауаттылығын дамыту, ұлттық білім тестілеуі мен қорытынды аттестаттау нәтижелерін жақсарту міндеттері де белгіленіп отыр. Бұдан бөлек, олимпиадаларда, ғылыми жобалар мен шығармашылық байқауларда оқушылардың жетістіктерін арттыру, педагогтердің кәсі-

— Күні кеше өткен «Адами капитал, білім, прогресс, халықтық Конституцияның негізгі құндылықтары» атты Республикалық Тамыз кеңесінде Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев «Мықты мұғалім — сапалы ұлттың тірегі» деп атап өтті. Бұл сөз ұстаздың мемлекет пен қоғам алдындағы жауапкершілігі мен маңызын айқын көрсетеді. Біздің ең басты міндетіміз — білімді ғана емес, адал, еңбекқор, отаншыл, жауапкершілігі жоғары әрі заман талабына бейімделген ұрпақ тәрбиелеу.

Өткен оқу жылында ауданда 308 түлек мектеп бітіріп, оның 79-ы мемлекеттік білім грантының иегері атанды. Бұл — оқушының талабы мен табандылығының, ата-ананың қолдауының және ұстаздардың бірнеше жылғы маңдай тер еңбегінің жемісі. Осындай нәтижеге жетуге үлес қосқан барша ұстаздар қауымына ризашылығымды білдіремін, — деді аудан басшысы.

Аудан әкімі білім сапасын арттырумен қатар, ауыл мен қала мектептері арасындағы білім алшақтығын азайту, білім беру ұйымдарын заманауи талап-

құрылысы басталды. Қарауылкелді орта мектебінде 434 млн теңгеге күрделі жөндеу және ауқымды жаңғырту жұмыстары жүргізілуде. Сонымен қатар аудан орталығындағы білім беру нысандарын қажетті құрал-жабдықтармен қамтамасыз ету үшін 82 млн теңге бөлініп, мектептер заманауи жабдықтармен толықтырылды.

Шілде айында болған табиғи апаттан зардап шеккен алты білім беру ғимараты да қысқа мерзімде қалпына келтіріліп, жаңа оқу жылына дайындалды.

Конференцияда аудандық білім бөлімінің басшысы Дабыс Мұрат 2025–2026 оқу жылында атқарылған жұмыстарды саралап, қол жеткізілген нәтижелерді ортаға салды. Сонымен қатар 2026–2027 оқу жылына белгіленген міндеттер мен басым бағыттарды таныстырды.

Білім бөлімінің басшысы жаңа оқу жылының маңызды ерекшеліктерінің бірі — еліміздің келешек даму бағытын айқындайтын жаңа Конституциямен байланысты тарихи кезең екенін атап өтті. Сондай-ақ облыстық мониторинг нәтижесі бойынша ауданның білім бе-

би дамуын қолдау, цифрлық технологиялар мен жасанды интеллект мүмкіндіктерін тиімді пайдалану, инклюзивті білім беруді дамыту, оқушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету, кәсіптік бағдар беру жұмысын күшейту де назарда болмақ, — деді Дабыс Мұрат.

Сонымен бірге айтуынша, ата-аналармен байланысты нығайту, отбасы мен мектеп арасындағы ынтымақтастықты арттыру және ауыл мектептерінің білім сапасын көтеру бағытындағы жұмыстар жалғасын табады.

Жиын соңында білім беру саласының дамуына елеулі үлес қосып жүрген бірқатар педагогтер марапатталып, олардың еңбегіне құрмет көрсетілді.

Тамыз конференциясы — жаңа оқу жылына жоспар құрып қана қоймай, өткенге есеп беріп, болашаққа бағыт бағдар айқындайтын маңызды алаң. Ұстаздардың тәжірибе алмасып, өзара ой бөлісуі білім сапасын арттыруға жаңа серпін беретіні сөзсіз. Себебі сапалы білімнің негізінде кәсіби педагог, ал ел болашағының негізінде білімді ұрпақ тұр.

Әйгерім КАРИМАН

Марапат

АҒА БУЫННЫҢ ӨНЕГЕСІ – ҰРПАҚҚА ТАҒЫЛЫМ

Ақтөбе қаласында облыс әкімі Асхат Шахаровтың қатысуымен ардагерлердің «Өмірлік тәжірибе – ұрпақ тәрбиесінің негізі» бағытына арналған Ардагерлер кеңесінің кеңейтілген президентіум отырысы өтті.

Жиында аға буынның қоғамдағы орны, қоғамдық жұмыстарға белсенді араласуы және ұрпақ тәрбиесіне қосар үлесі сөз болды. Облыс әкімі Асхат Шахаров ардагерлердің ел өміріндегі айрықша рөліне тоқталып, олардың өмірлік тәжірибесі мен тағылымды жолы жас ұрпаққа бағыт-бағдар беруде маңызды екенін атап өтті.

Жиын соңында қоғамдық жұмыстарға белсене араласқан, Қазақстан Республикасы Құрылтайының сайлауын саналы ұйымдастыру мен өткізуге және әрбір азаматтың конституциялық құқықтарын жүзеге асыруға үлес қосқан ардагерлерге облыс әкімінің Алғыс хаты табысталды.

Облыс бойынша 12 аудан мен екі қала ардагерлер кеңесінің төрағалары арасынан бес төраға осындай құрметке ие болды. Солардың қатарында Байғанин аудандық ардагерлер кеңесінің төрағасы Әлжан Құрманғали да бар. Ол елдік мәні бар қоғамдық жұмыстарға белсене араласқаны үшін облыс әкімінің Алғыс хатымен марапатталды.

Бұл — аға буын өкілдерінің елдік істерге белсенді араласуы мен қоғамдық бастамаларға қосқан үлесіне көрсетілген лайықты құрмет. Ардагерлердің өмірлік тәжірибесі мен азаматтық ұстанымы кейінгі буынға бағыт-бағдар беретін тағылым мектебі болып қала бермек.

«Жем-Сағыз» ақпарат

Білім күні

ЖАҢА ОҚУ ЖЫЛЫНА – ЖАҢА СЕРПІН

Ауданда жаңа оқу жылы 20 мектеп пен екі негізгі мектепте басталып, білім ордалары 4898 оқушыға есік ашты. Соның ішінде 510 бүлдіршін биыл алаш рет мектеп табалдырығын аттап, білім әлеміне қадам басты.

1 қыркүйек — білім мен ізденіске бастайтын ерекше күн. Бұл күн ұстаз үшін жаңа оқу жылына тиң міндеттермен қадам басатын, оқушы үшін жаңа білім мен жаңа мүмкіндіктерге жол ашатын маңызды кезең.

Биыл аудандағы білім беру ұйымдары да оқу жылын жоғары дайындықпен қарсы алып отыр.

Аудан мектептерінде білім алушылардың сапалы білім алуына қажетті жағдай жасау, оқу үдерісінің қауіпсіз әрі тиімді ұйымдастырылуы басты назарда. Жаңа оқу жылына дайындық барысында білім беру ұйымдарының материалдық-техникалық базасы, қауіпсіздік талаптарының сақталуы және кадрмен қамтамасыз етілуі назардан тыс қалмаған.

Мектеппен қатар мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту жүйесі де ауданның білім беру саласының маңызды бағыттарының бірі.

Бүгінде аудан аумағында 12 мемлекеттік және 7 жекеменшік мектепке дейінгі ұйым, сондай-ақ 13 мектеп жанындағы шағын орталық жұмыс істейді. Аталған ұйымдарда барлығы 1186 тәрбиеленуші тәрбиеленуде.

Жаңа оқу жылының алғашқы қоңырауы әсіресе, бірінші сынып оқушылары үшін есте қаларлық сәтке айналды. Кеше ғана балабақшада жүрген бүлдіршіндер енді мектеп партасына отырып, алғашқы әліппісін ашып, ұстаздарынан білім алуға кірісті. Ал жоғары сынып оқушылары үшін бұл жыл — білім жолындағы жауапты кезең.

Білім беру саласының алдында тұрған басты міндет — оқушыларға сапалы білім беріп қана қоймай, олардың жан-жақты дамуына, қауіпсіз әрі қолайлы ортада тәрбиеленуіне мүмкіндік жасау. Осы бағыттағы жұмыстар алдағы оқу жылында да жалғасын табады.

«Жем-Сағыз» ақпарат

Отбасы күні

БІР ӘУЛЕТТІҢ ТАҢДАУЫ - ТЕМІРЖОЛ САЛАСЫ

Бір кәсіптің бірнеше буынға жалғасуы – кездейсоқ таңдау емес. Оның әр жағында атадан балаға берілетін өнеге, отбасындағы еңбек тәрбиесі, үлкендердің өмірлік тәжірибесі және мамандыққа деген құрмет жатыр. Әсіресе теміржол секілді тәртіп пен жоғары жауапкершілікті талап ететін салада ондаған жылдар бойы жұмыс жасап, кәсіби сабақтастықты қалыптыстыру – үлгі болуға тұратын еңбек. Қарауылкелді ауылындағы Көрпебаевтардың өмір жолы осындай еңбек әулетінің қалыптасуымен ерекшеленеді. Бір кездері теміржол саласына жұмысшы болып келген әке Миман Көрпебаевтың кәсіби таңдауы кейін балалары мен жақындарының өмір жолына әсер етті. Бүгінде бұл әулеттің бірнеше буыны теміржол саласының әр бағытында еңбек етіп, бір кәсіптің отбасылық дәстүрге айналғанын көрсетіп отыр.

ӘУЛЕТТІҢ БАСТАУЫНДА ТҮРҒАН ӘКЕ

Теміржолдың қалыпты жұмыс істеуі көпшіліктің көзге көрінбейтін еңбегіне байланысты. Пойыздың уақытында жүруі, жолдың қауіпсіздігі, жарық желілерінің дұрыс жұмыс істеуі – әрқайсысының артында өз

міндетін жауапкершілікпен атқаратын мамандар тұр.

Бұл салада ауа райының қолайсыздығына қарамай еңбек етуге тура келеді. Қысқы аяз, жазғы аптап, түнгі кезекшілік, ауысымдық жұмыс – теміржолшы үшін қалыпты жағдай. Сондықтан бұл кәсіпті таңдаған адамнан кәсіби шеберлікпен қатар, төзімділік пен тәртіп талап етіледі.

Осының барлығын біле тұра, қиындықтан қашпай, теміржолшы мамандығын әулет мамандығына айналдырған.

Көрпебаевтардың теміржолмен байланысы соғыстан кейінгі кезеңнен басталады. Ұлы Отан соғысына қатысып, елге оралған Миман Көрпебаев еңбек жолын теміржол саласымен байланыстырды. Отбасының тіршілігімен қатар, оның кәсіби жолы да балаларының көз алдында қалыптасты. Әкенің теміржолдағы еңбегін көріп өскен Аманжол Миманұлы да осы саланы таңдады.

ӘКЕ ЖОЛЫН ЖАЛҒАҒАН БАЛА

Мамандық таңдауға отбасының ықпалы ерекше. Бала үлкендердің күнделікті еңбегін көріп өседі. Әкесінің жұмысқа ерте кетіп, кеш оралғанын, анасының үйдегі тірлікті қатар алып жүргенін, отбасындағы еңбекке деген көзқарасты көңілге түйеді.

Көрпебаевтар әулетінде де теміржолға деген құрмет осындай ортада қалыптасты. Үйдегі үлкендердің жұмыс жайындағы әңгімелері, қызметтегі жауапты сәттер, әріптестер туралы естеліктер – мұның бәрі бала санасында кәсіп туралы түсінік қалыптастырды.

Сондықтан кейінгі буын үшін теміржол таңсық сала болған жоқ. Олар бұл кәсіптің қиындығын да, қадірін де отбасынан көріп білді.

Әулеттік кәсіптің тағы бір ерекшелігі – тәжірибенің ауызша әрі өмірлік жолмен берілуі. Үлкендер кейінгі буынға жұмыстың қыр-сырын ғана емес, кәсіби мәдениетті де үйретеді. Қауіпсіздік талаптарын сақтау, уақытқа ұқыпты болу, әріптесті сыйлау, жауапты жұмысты соңына

дейін жеткізу – мұның барлығы еңбекпен қалыптасатын қасиеттер.

Сондықтан бір әулеттің бір мамандыққа деген тұрақтылығы мен адалдығы- сол кәсіпке тән құндылықтардың да сақталуы деген сөз.

Осының бәрін көріп, санасына сіңіріп өскен Аманжол Көрпебаев 10-сыныпты аяқтаған соң теміржолға жұмысшы болып орналасты. Жастайынан еңбекке араласқан ол 1978 жылы Мәскеу қаласына әскери борышын өтеуге аттанды. Әскерден оралған соң қайтадан теміржолдағы жұмысына кірісті.

Кейін ЧШ мекемесіне ауысып, еңбек жолын жаңа бағытта жалғастырды. Одан соң теміржолдың жарық желілерін тексеретін мекемеде қызмет атқарып, осы салада ұзақ жыл еңбек етті. 2022 жылы зейнетке шыққанға дейін теміржол жұмысының түрлі қырын көріп, талай буын өріптеспен бірге еңбек етті.

– Теміржолда жұмыс істеу оңай болған жоқ. Қыстың аязына да, жаздың ыстығына да қарамай жұмыс істедік. Түнгі кезекшілік те болды, мереке күндері де жұмысқа шықтық. Бірақ біз оны қиындық деп қабылдамадық. Өзіміз таңдаған кәсіпке жауапкершілікпен қарадық. Теміржол бізге нәпақа ғана емес, өмірлік тәртіп пен тәжірибе берді. Осы салада жүрген жылдарымның әр күні есімде. Бірге жұмыс істеген адамдар, кезекшілік кезіндегі әңгімелер, жауапты сәттер – бәрі де көңілде қалды. Сондықтан өткен еңбек жолыма өкінбеймін. Керісінше, әкем бастаған жолды жалғастырғанымды мақтан тұтамын, – дейді Аманжол Миманұлы.

Ол үшін әке жолын жалғау – жай ғана мамандық таңдау емес, отбасындағы еңбек дәстүріне деген адалдық еді.

– Біздің әулетте теміржолда еңбек еткен адам аз емес. Әкемнен кейін ағаларым, апам, інілерім де осы салада жұмыс істеді. Әркім өз жұмысын істеп, отбасын асырау үшін еңбек етті. Кейін жылдар өте келе қарасақ, бәріміздің жолымыз бір арнаға тоғысыпты. Бір-біріміздің жұмысымызды түсіндік, теміржолдың тәртібін жақсы білдік. Меніңше, ди-настия деген – бір мамандықты жай ғана қайталау емес, үлкендердің еңбегіне құрметпен қарап, сол жолдағы жақсы қасиеттерді кейінгі буынға жеткізу. Бүгінгі ұрпақ осыны түсінсе екен деймін, – дейді ардагер.

Аманжол Көрпебаевтың еңбегі бірнеше марапатпен атап өтілген. Төсбелгілері мен марапаттары – оның ұзақ жылдық қызметінің белгісі. Әрқайсысы белгілі бір кезеңнің, еңбек жолындағы бір белестің естелігімен.

Айта кету керек, теміржолшының кәсібі оның отбасының өмірімен де тығыз байланысты. Ауысымдық жұмыс, түнгі кезекшілік, мереке күндеріндегі қызмет кейде отбасы мүшелерінің ортақ уақытын шектейді. Мұндай жағдайда жар мен бала тарапынан түсіністік пен қолдау маңызды.

Аманжол Миманұлының өмірлік жары Сәнім Имашева да ел игілігіне қызмет еткен жан. Ол №3 Қарауылкелді орта мектебінде бастауыш сынып мұғалімі болып еңбек етіп, талай шәкіртке білім мен тәрбие берді.

Екі мамандық иесі бір шаңырақта өз міндетін абыроймен атқарып, отбасын да, еңбекті де қатар алып жүрді. Бүгінде ерлі-зайыпты Аманжол мен Сәнім ұл-қызынан немере мен жиен сүйіп, ұрпағының қызығын көріп отыр.

БІР ӘУЛЕТКЕ ОРТАҚ МАМАНДЫҚ

Көрпебаевтар әулетінің ауқымы бір ғана отбасы мүшелерімен шектелмейді. Аманжол Миманұлының апасы Рая Көрпебаева 137-разъезде бағыттаушы болып еңбек етті. Ағалары Қабыл мен Абыл Көрпебаевтар да теміржол саласында қызмет атқарды. Інісі Амантай Көрпебаев ұзақ жылдар бойы осы салада жұмыс істеп, бүгінде зейнет демалысында.

Әулеттің басқа тармағында да теміржолшылар бар. Аманжол Миманұлының әкесінің інісі Қайпының балалары да теміржол саласында еңбек еткен.

Осылайша бір әулеттің бірнеше өкілі әр жылдары теміржолдың әртүрлі бағытында қызмет атқарды. Бірі жол бойында еңбек етсе, бірі қозғалыс қауіпсіздігіне жауап берді, енді бірі техникалық бағытта жұмыс істеді. Қызметтері әртүрлі болғанымен, мақсаттары ортақ – өз міндетін сапалы орындау. Бүгінде әулеттің көптеген өкілі – еңбек жолының зейнетін көріп оты-

рған ардагерлер. Ал олардың ізін жалғаған кейінгі буын теміржол саласында қызмет етуді жалғастырып келеді. Бұл – уақыт өте қалыптасқан кәсіби сабақтастықтың айқын көрінісі.

ӘКЕ МЕН АҒАДАН ҮЛГІ АЛҒАН БАУЫР

Теміржол саласында еңбек ету Аманжолдың інісі Марат Көрпебаев үшін де кездейсоқ таңдау емес екені белгілі. Бала кезінен теміржол бойында осы саланың тыныс-тіршілігін көріп өскен ол бүгінде он жылға жуық уақыттан бері жол жөндеуші болып жұмыс істеп келеді.

Әулеттегі еңбек дәстүрі оның бойына кәсіпке деген құрметті ерте қалыптастырған. Жол жөндеуші жұмысының сырт көзге қарапайым көрінгенімен, жауапкершілігі мол. Теміржолдың қауіпсіз әрі қалыпты

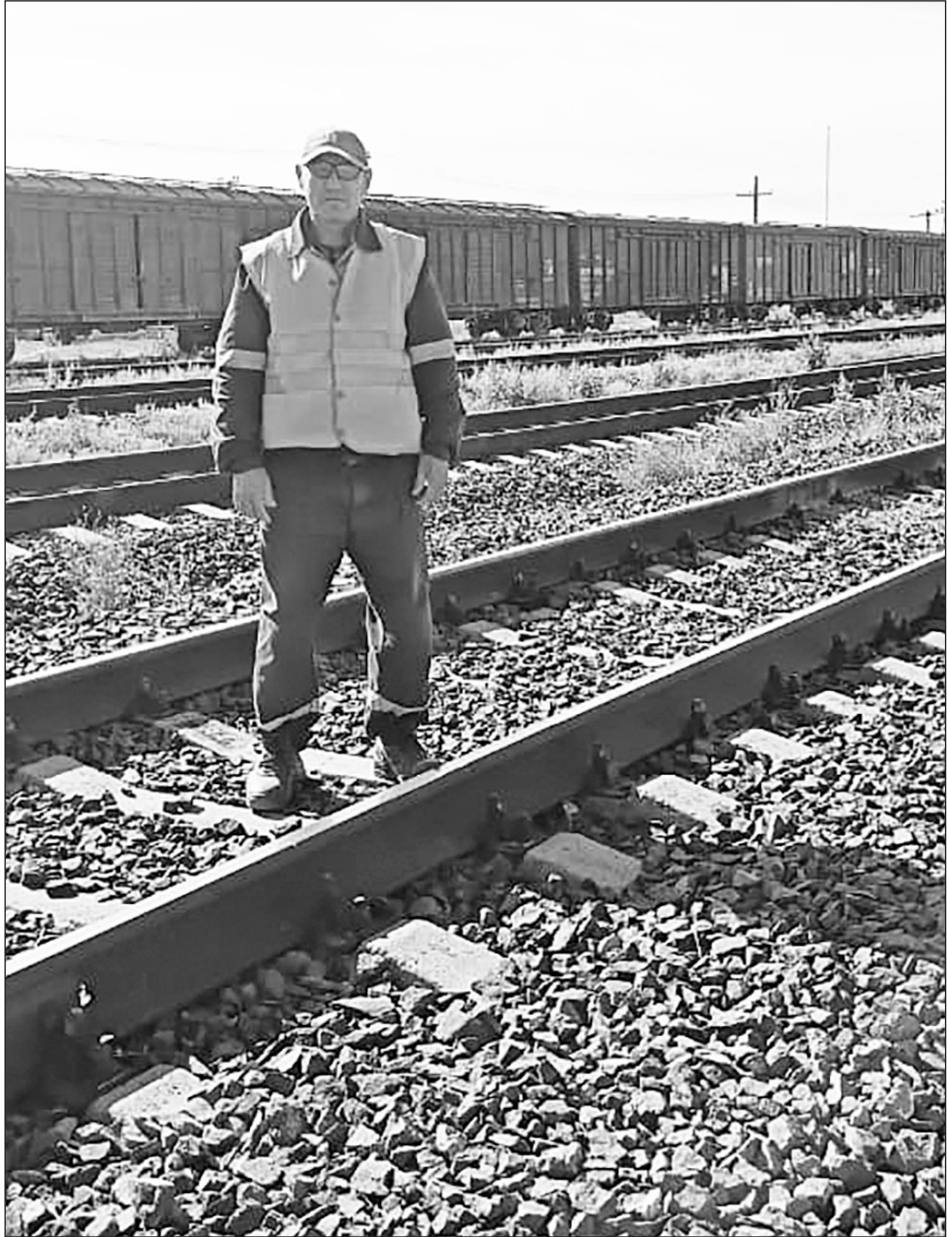
жұмыс істеуі жолдың жағдайына тікелей байланысты болғандықтан, бұл қызметте ұқыптылық пен төзімділік қатар талап етіледі.

Он жылға жуық уақыт ішінде Мараттың есінде қалған оқиғалар да аз емес. Күннің ыстығы мен қыстың қақаған аязына қарамай, теміржол бойында еңбек ету – шыдамдылықты қажет ететін жұмыс. Әр күнгі еңбек барысында жолдың қауіпсіздігін қамтамасыз ету, ақауды дер кезінде анықтап, оны қалыпқа келтіру жол жөндеушілерге үлкен міндет жүктейді. Осындай сәттерде жұмыстың маңызын тереңірек түсінетінін айтқан Марат өз кәсібінің қиындығын жасырмайды. Дегенмен таңдаған жолына ешқашан өкінбеген.

– Теміржолда жұмыс істеу мен үшін әрі мамандық, әрі әулеттен

жалғасқан дәстүр. Бала кезімнен осы саланың ортасында өстім. Екі ағайындыдан тараған ұрпақтың менен бөлек сепізі теміржол саласында еңбек етеді. Сондықтан теміржолдан басқа саланы таңдауды да елестетпеймін. Жұмыстың қиындығы бар, оны жоққа шығаруға болмайды. Бірақ әр істің өз жауапкершілігі мен берер өнегесі бар. Әулетімізде осы салада еңбек етіп жүрген бауырлар бір-бірімізбен тәжірибе бөлісіп, жұмыстың қыр-сырын айтып отырамыз. Мұндай әулеттің бір мүшесі болу – мен үшін үлкен жауапкершілік. Өйткені сенің еңбегің өзіңмен ғана өлшенбейді, артында келе жатқан ұрпаққа да үлгі болуы керек. Егер болашақта әулетіміздің жастары теміржол саласын таңдап жатса, ең алдымен өз кәсібінді құрметте, жұмыстың қиындығынан қашпа, адал еңбек ет дер едім. Қай саланы таңдасаң да, оны жүрекпен атқарсаң ғана нәтижесі болады, – дейді Марат Көрпебаев.

Өйгерім ЖАРТИНА

Мерейлі отбасы

Отбасы құндылығы – ұлттың тұғыры

Берекелі шаңырақ – бір отбасының ғана емес, тұтас қоғамның тірегі. Өзара сыйластықты, адал еңбекті, үлкенге құрмет пен кішіге ізетті өмірлік қағида еткен отбасылар кейінгі ұрпаққа өнеге болары сөзсіз. Сондай отбасылардың бірі - байғаниндік Есқазиевтер отбасы «Мерейлі отбасы» ұлттық байқауының облыстық кезеңінде бас жүлдені иеленді.

Есқазиевтер отбасы үшін облыстық кезеңдегі бас жүлде – жай ғана марапат емес, ұзақ жылдар бойы қалыптасқан отбасылық құндылықтарға берілген баға.

90 жастағы Нұрбаулы Есқазы мен жұбайы Моншақ Есенбайдың шаңырақ көтергеніне биыл 67 жыл толып отыр. Осы жылдар ішінде олар 12 бала тәрбиелеп өсіріп, бүгінде 44 немере мен 43 шөберенің қызығын көріп отырған ардақты ата-әже.

Отбасының байқауға қатысуына ауылдастары мен жақындарының ұсынысы себеп болған. Олардың өмір жолын жақсы білетін жерлерсті Есқазиевтер әулетінің өнегесін өзгелерге үлгі ету мақсатында байқауға қатысуға кеңес берген. Отбасы мүшелері бұл ұсынысты жауапкершілікпен қабылдап, кенже қыздары Нұрсая қажетті құжаттарды жинақтап, байқауға ұсынған.

Облыстық марапаттау рәсіміне облыс әкімі Асхат Шахаров, жауапты сала өкілдері, байқауды ұйымдастырушылар, комиссия мүшелері және облыстық кезеңге қатысқан отбасылар қатысты. Жиында отбасының қоғамдағы орны, бала тәрбиесі, ата-анаға құрмет пен ұрпақ сабақтастығының маңызы сөз болды.

Нұрбаулы Есқазының айтуынша, облыс әкімінің отбасы тәрбиесіне қатысты айтақан ойлары олардың өмірлік ұстанымдарымен үндескен.

– Марапаттау рәсімі біз үшін ерекше есте қалды. Облыс әкімі Асхат Берлешұлы отбасының қоғамдағы орны ерекше екенін атап өтіп, отба-

сындағы тәрбие, ата-анаға деген құрмет, бала тәрбиесі, үлкен мен кішінің арасындағы сыйластық мемлекеттің болашағына әсер ететін маңызды құндылықтар екенін айтты. «Отбасындағы тәрбие – елдің болашағын қалыптастыратын күш» деген ойы маған ерекше ұнады. Өйткені балаға жақсы тәрбие беру – ата-ананың ең үлкен міндеті. Жұбайым Моншақ екеуіміз үшін де ең үлкен марапат – балаларымыздың амандығы, олардың адам болып қалыптасуы, немере-шөберелеріміздің жақсы азамат болып өсіп келе жатқаны. Сондықтан бұл марапатты өз басымыздың ғана емес, бүкіл ұрпағымыздың ортақ еңбегіне берілген баға деп қабылдадық, – дейді отағасы.

Есқазиевтер өздерін ерекше отбасы санамайды. Олардың өмір салты қарапайым еңбекке, өзара түсіністікке және бала тәрбиесіне негізделген. Нұрбаулы Есқазы ұстаздық қызмет атқарғандықтан, балалардың білім алуына ерекше мән берген. «Мал-мүлік бір күндік, білім мен тәрбие – өмірлік азық» дегенді ұрпағына үнемі айтып отырады.

Әулеттегі басты дәстүрлердің бірі – үлкенді сыйлау, кішіге қамқор болу және ағайынның бірлігін сақтау. Отбасы мүшелері қуанышты күндерде, мерекелерде және маңызды сәттерде бас қосып, үлкендердің әңгімесін тыңдап, кейінгі буынға өмірлік тәжірибесін жеткізуді дәстүрге айналдырған.

– Отбасының берекесі ең алдымен сыйластықтан басталады. Ерлі-зайыпты бір-бірін құрметтей білуі керек. Отбасында түсініспеушілік болып тұрады, бірақ ашумен шешім қабылдауға болмайды. Екіншісі – еңбек. Отбасының берекесі дайын келмейді, оны бірге қалыптастыру қажет. Балаға «еңбек ет» деп айту жеткіліксіз, еңбекті өзің көрсетуің керек. Үшіншісі – бала тәрбиесі мен бірлік. Балаға ең қымбат дүние – ата-анасының махаббаты мен тәрбиесі. Өке мен ана бір-бірін сыйласа, бала да сол сыйластықты үйренеді. Біз осы ұстаныммен өмір сүрдік. Бүгінде балаларымыз бен немерелеріміздің бір-біріне қамқор болып жүргенін көрсек, 67 жылдық еңбегіміздің ақталғаны сол деп білемін. Жастарға айтарым – бір-біріңізді құрметтеңіздер, қандай қиындық болса да бірге жеңіңіздер. Балаға ақыл айтудан бұрын, өздеріңіз үлгі болыңыздар. Ең бастысы – отбасы аман, ұрпақ тәрбиелі, ел тыныш болсын, – дейді Нұрбаулы Есқазы.

«Мерейлі отбасы» ұлттық конкурсының негізгі мақсаты да осындай құндылықтарды кеңінен насихаттап, қоғамдағы өнегелі шаңырақтарды көпшілікке үлгі ету. Есқазиевтер әулетінің жетістігі – отбасы бақытының негізі байлықта емес, өзара сыйластық пен татулықта екенін тағы бір мәрте дәлелдейді.

Бір шаңырақтың берекесі – бір әулеттің, ал берік әулет – тұтас елдің қуаты.

Әйгерім КАРИМАН

Спорт алаңы

КӨШПЕНДІЛЕР РУХЫН ТОҒЫСТЫРҒАН ДҮБІРЛІ ДОДА

Көшпенділер өркениетінің бай мұрасы мен ұлттық спорт түрлерін әлемге танытатын VI Дүниежүзілік көшпенділер ойындарының ашылу салтанаты Қырғызстан астанасы Бішкек қаласында өтті. Ауқымды додаға әлемнің түрлі елдерінен 3 мыңға жуық спортшы қатысып, Қазақстанның атынан 150-ден астам спортшы бақ сынаиды.

Қырғызстан астанасындағы жаңа стадионда өткен VI Дүниежүзілік көшпенділер ойындарының ашылу салтанатына 30 мыңға жуық көрермен жиналды. Халықаралық спорттық-мәдени шараға мемлекет және үкімет басшылары, ресми делегациялар, спортшылар мен жанкүйерлер қатысты. Олардың қатарында Шанхай ынтымақтастық ұйымының саммитіне қатысу үшін Қырғызстанға барған Қазақстан Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев та болды.

Салтанатты шара басталғанға дейін

ртып, ұлттық құндылықтарды насихаттайтын халықаралық жоба. Оның аясында дәстүрлі спорт түрлерімен бірге халықтардың салт-дәстүрі, қолөнері, ұлттық өнері мен мәдениеті таныстырылады.

Шараның басты мақсаты – көшпенді өркениеттің ғасырлар бойы қалыптасқан мұрасын сақтау, ұлттық спорт түрлерін дамыту және кейінгі ұрпаққа жеткізу. Сонымен қатар ойындар мемлекеттер арасындағы мәдени байланысты нығайтып, халықтар достығы мен өзара түсіністікті

көрерменге ұлттық дәстүр мен заманауи өнерді ұштастырған ауқымды мерекелік бағдарлама ұсынылды. Концерттік қойылымға жергілікті және шетелдік өнерпаздармен қатар, Қырғызстан мен басқа мемлекеттердің би ұжымдары қатысып, көшпенді халықтардың мәдениеті мен өнерін кеңінен таныстырды. Ашылу бағдарламасына жалпы саны 2 мыңға жуық өнерпаз тартылды.

VI Дүниежүзілік көшпенділер ойындарына 3 мыңға жуық спортшы қатысып жатыр. Олар дәстүрлі спорттың бірнеше бағыты бойынша өзара мықтыны анықтайды. Байрақты бәсекеде Қазақстан, Қырғызстан, Түркия, Моңғолия, Өзбекстан және басқа да елдердің спортшылары өнер көрсетуде. Халықаралық додаға Азия, Еуропа және басқа өңірлерден келген өкілдер қатысып, көшпенді халықтардың ортақ мәдени мұрасын дәріптеуге үлес қосуда.

Қазақстаннан 150-ден астам спортшы жарысқа қатысып, ел намысын қорғайды. Құрама мүшелері ұлттық спорт түрлерінен шеберліктерін көрсетіп, жүлделі орындар үшін тартысқа түседі. Бұл – қазақстандық спортшылар үшін жоғары деңгейдегі бәсекеде елдің көк туын желбіретіп, қазақ халқының ұлттық ойындарын халықаралық аренада танытудың маңызды мүмкіндігі.

Дүниежүзілік көшпенділер ойындары – тек спорттың жарыс емес, көшпенділердің тарихи-мәдени мұрасын жаңғы-

арттыруға ықпал етеді.

Дүниежүзілік көшпенділер ойындарының тарихы 2014 жылдан басталады. Алғашқы үш ойын – 2014, 2016 және 2018 жылдары Қырғызстанда ұйымдастырылды. 2022 жылы дүбірлі дода Түркияда өтті. 2024 жылы V Дүниежүзілік көшпенділер ойындары Қазақстанның елордасы Астанада жоғары деңгейде ұйымдастырылды. Астанада өткен жарысқа әлемнің көптеген елдерінен спортшылар жиналып, қазақ жеріндегі көшпенділер мәдениеті мен ұлттық спорт түрлерімен танысты. Қазақстанның көкпар, асық ату, тоғызқұмалақ және басқа да дәстүрлі ойындары халықаралық спортшылардың назарын аударды.

Ал биыл Қырғызстанда жалғасқан VI Дүниежүзілік көшпенділер ойындары бұл дәстүрдің сабақтастығын көрсетіп отыр. Бірнеше елдің спортшылары бас қосқан дүбірлі додада бәсекемен қатар, ортақ тарихи және мәдени құндылықтарды дәріптеуге басымдық берілуде.

Көшпенділердің рухын, ұлттық ойындары мен салт-дәстүрін ұлықтаған халықаралық дода осылайша спортшылардың ғана емес, түрлі елдер халықтарының басын қосқан үлкен мәдени мерекеге айналды. Бішкек төріндегі жарыста Қазақстан құрамасы да ел абыройын қорғап, ұлттық спорттың мерейін үстем етуге күш салуда.

«Жем-Сағыз» ақпарат

Байғанин аудандық мәслихатының сайлау комиссияларының құрамына өзгерістер енгізу жөніндегі ХАБАРЛАМА

Байғанин аудандық мәслихаты «Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Конституциялық заңының 10 бабының 3 тармағына және 19 бабының 6 тармағына сәйкес әр түрлі себептермен шығып қалған комиссия мүшелерінің орнына кандидатураларды ұсындың басталғандығын хабарлайды.

Сайлау комиссиялары бойынша бос орындар:

Байғанин аудандық аумақтық сайлау комиссиясы бойынша 1

№ 191 учаскелік сайлау комиссиясы бойынша 1

№ 192 учаскелік сайлау комиссиясы бойынша 1

№ 195 учаскелік сайлау комиссиясы бойынша 1

№ 204 учаскелік сайлау комиссиясы бойынша 2

№ 211 учаскелік сайлау комиссиясы бойынша 1

№ 214 учаскелік сайлау комиссиясы бойынша 1

Саяси партиялар, өзге де қоғамдық ұйымдар, олардың құрылымдық бөлімшелері аудандық мәслихатқа 2026 жылғы 03 қыркүйектен бастап 23 қыркүйекке дейін келесі құжаттарды ұсынады:

Сайлау комиссияларының құрамына ұсынылған кандидатуралардың белгіленген нысан бойынша электрондық және қағаз нысандағы мәліметті;

Саяси партиялардың, қоғамдық бірлестіктердің немесе олардың құрылымдық бөлімшелерінің (өкілдіктерінің), жоғары тұрған сайлау комиссиясының тиісті сайлау комиссияларының құрамына ұсыну туралы шешімінің хаттамасынан үзінді;

Саяси партиялардың, қоғамдық бірлестіктерді немесе олардың құрылымдық бөлімшелерін (өкілдіктерін) тіркеу туралы құжаттың көшірмесі;

Кандидаттың мәслихат төрағасының атына жазылған сайлау комиссиясының жұмысына қатысуға белгіленген нысан бойынша өтініш.

Сайлау комиссияларының құрамына ұсынылған кандидатуралар үшін қажетті мәліметтер нысаны, сайлау комиссиясының жұмысына қатысуға келісімі туралы өтініш Байғанин аудандық мәслихатының ресми сайтында <https://www.gov.kz/memleket/entities/maslihatbayganin?lang=kk> орналастырылған.

Сайлау комиссиясының құрамына ұсынылған тұлға сайлау туралы Конституциялық заңының талаптарына сай болуы тиіс.

Мәслихатқа қағаз түрінде ұсынылған барлық құжаттар қол қойылған, мөрмен расталған болуы шарт. Құжаттардың орындалған күні, орындаған адамның аты-жөні, әкесінің аты және телефон нөмірі көрсетілуі тиіс.

Сайлау комиссияларындағы бос орындар бойынша ұсыныстар дүйсенбі-жұма аралығында сағат 09.00-ден 18.30-ға дейін қабылданады. (үзіліс 12.30-ден 14.00-ге дейін)

Байғанин аудандық мәслихаты

Сержан Марғұлан Сержанұлы – Байғанин аудандық мәслихатының төрағасы,

Мәслихаттың мекен – жайы:

Қарауылкелді ауылы, Дінмұханбет Қонаев көшесі, ғим. 35А.

Жауапты тұлға – Татеров Аскар Жанбырбаевич,

№209 бөлме.

Байланыс телефондары: 8-71345-79-0-48.

Электрондық пошта raimaslihat@list.ru

Ұсынымдарға 6-қосымша Нысан

(мәслихаттың толық атауы) төрағасына

(өтініш берушінің Т.А.Ө.)

_____тұратын (облыс, Астана қ, Алматы қ, Шымкент қ, аудан, елді мекен, көше, үй, пәтер) _____ (қызметтік, пәтер, ұялы телефондардың нөмірлері)

Өтініш Мен, _____ (өтініш берушінің Т.А.Ө.)

_____ұсынылған (саяси партияның, өзге қоғамдық бірлестіктің, жоғары тұрған сайлау комиссиясының атауы) Қазақстан Республикасының азаматы, (сайлау комиссиясының атауы) жұмысына қатысуға келісімді беремін.

Сайлау жүйесінде жұмыс тәжірибем бар _____

(ия, ____ жыл/ жоқ) Өтелмеген немесе алып тасталмаған сотталғандығым жоқ. Саяси мемлекеттік қызметші лауазымын атқармаймын. Мен Парламент, мәслихат депутаты, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдарының мүшесі немесе Қазақстан Республикасы соттарының судьясы емеспін.

Үкілетті органдарға заңда белгіленген тәртіппен өтелмеген немесе алынп тасталмаған сотталғандығымның, іс-әрекетке қабілетсіз, іс-әрекетке қабілеті шектеулі екенімді тану туралы сот шешімінің жоқтығы мәніне сауалдар жіберу үшін менің ЖСН-ді пайдалануға келісімді беремін.

« ____ » _____ 2026 жыл

_____ (өтініш берушінің қолы)

Өмірбаяндық деректер:

Тегі, аты, әкесінің аты _____

(аты мен әкесінің аты (болған кезде) толық көрсетіледі) Туған кезі « ____ » _____ 19 ____ жыл Жеке сәйкестендіру номері (ЖСН) _____

Ұлты* _____ Партиядағы мүшелігі * _____ Білімі _____ Мамандығы _____

Жұмыс орны немесе кәсіп түрі _____

Атқаратын қызметі _____

Жеке куәліктің деректері _____

(куәлік нөмірі, қашан және кім берген)

Мәслихат орналасқан өкімшілік-аумақтық бірліктің аумағында тұратын 18 жастан асқан жақын туыстарым туралы мәліметті қоса тіркеймін**.

Ескертпе:

* Қазақстан Республикасы Конституциясының 19-бабы 1-тармағына сәйкес ұлты мен қай партияға жататыны кандидаттың қалауына көрсетіледі.

** Сайлау комиссияларының құрамына жақын туыстары (ата-аналары, балалары, бала асырап алушылары, асырап алынған балалары, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға інілері мен апа-сіңілілері, қарындасары, аталары, әжелері, немерелері) немесе жұбайы (зайыбы) кіре алмайды.

Өтінішке қосымша

Жақын туыстары туралы мәліметтер

(өтініш берушінің Т.А.Ө.)

р/б	Жақын туысқандарының (болған кезде) тегі, аты, әкесінің аты	ескерту
1.		әкесі
2.		анасы
3.		ұлы
4.		қызы
5.		ағасы
6.		әпкесі
7.		атасы
8.		әжесі
9.		немересі
10.		жұбайы (зайыбы)

АНА ТІЛІНІҢ АЙБАРЫ – АХМЕТ БАЙТҰРСЫНҰЛЫ

Тіл – ұлттың жаны, халықтың рухани болмысы мен тарихи жадының айнасы. Қазақ тілінің дамуы мен ғылыми негізінің қалыптасуы туралы сөз болғанда, ұлт ұстазы Ахмет Байтұрсынұлының есімі ерекше аталады.

Ахмет Байтұрсынұлы: «Тіл – адамның адамдық белгісінің зоры, жұмсайтын қаруының бірі», – деп ана тілінің адам мен қоғам өміріндегі маңызын терең бағалаған. Ол қазақ тілін сақтауға, ғылыми жүйеге түсіруге, халықтың сауатын ашуға және ана тілінде білім беруге өлшеусіз үлес қосты.

Ғалым қазақ тілінің дыбыстық табиғатына сай әліпби жүйесін жетілдіріп, 1912 жылы «Оқу құралы. Қазақша алифба» еңбегін жарыққа шығарды. Кейінгі «Тіл – құрал», «Баян-шы», «Тіл – жұмсар», «Сауат ашқыш» секілді еңбектері қазақ тілін оқыту мен ұлттық тіл білімінің қалыптасуына берік негіз болды. Бүгінде кеңінен қолданылатын көптеген тілдік терминдердің қалыптасуы мен жүйеленуінде де Ахмет Байтұрсынұлының еңбегі зор.

Ұлт ұстазы ана тілін жай ғана қарым-қатынас құралы емес, халықтың ұлттық болмы-

сын сақтайтын басты құндылық деп таныды. Сондықтан оның мұрасы бүгінгі күні де өзектілігін жоғалтқан жоқ.

Бүгінде мемлекеттік тілді дәріптеу мен ұлттық рухани мұраны насихаттау ісінен сот қауымдастығы да қалыс қалып отырған жоқ. Соттарда мемлекеттік тілдің қолданыс аясын кеңейтуге бағытталған жұмыстармен қатар, ұлт тарихы мен мәдениетін, елге еңбегі сіңген тұлғалардың мұрасын танытуға арналған тағылымдық іс-шараларға да тұрақты түрде мән беріліп келеді. Мұндай бастамалар мемлекеттік тілге деген құрметті арттырып, ұлттық құндылықтарды ұлықтауға өз үлесін қосады.

Осы бағыттағы жұмыстардың жалғасы ретінде Байғанин аудандық сотының ұжымы Байғанин аудандық орталықтандырылған кітапханасында Ахмет Байтұрсынұлының

өмірі мен шығармашылығына арналған танымдық сағатқа қатысты. Іс-шара барысында ұлт ұстазының ағартушылық қызметі, қазақ тілі мен ұлттық жазудың қалыптасуына қосқан үлесі туралы тағылымды мәліметтер айтылды. Қатысушылар Ахмет Байтұрсынұлының өмірі мен шығармашылығына арналған тест сұрақтарына жауап беріп, білімдерін саралады.

Осындай мазмұнды іс-шаралар – тарихи тұлғаны еске алумен ғана шектелмей, оның ұлтқа қалдырған мұрасын бүгінгі ұрпақтың санасына сіңірудің бір жолы. Әсіресе, мемлекеттік мекемелерде қазақ тілінің мәртебесін көтеру ісі оны күнделікті қызметте қолданумен қатар, ана тіліміздің қадір-қасиетін қоғамға кеңінен насихаттаумен де сабақтас болуы тиіс.

Ахмет Байтұрсынұлының ғибратты ғұмыры бізге бір ақиқатты ұқтырады: тілді сақтау – ұлтты сақтау, ал ана тіліне қызмет ету – елдің ертеңіне қызмет ету. Ұлт ұстазының мұрасын ұлықтау мен мемлекеттік тілдің мерейін үстем ету – баршамызға ортақ міндет.

Ақтөбе облысы Байғанин аудандық сотының судьясы Н.М.ӘЛІМБЕКОВ

- субфебрильді температура (ұзақ уақыт бойына дене температурасының 37-37,9 С дейін көтерілуі);

- жеңіл, үзік-үзік жөтел (нәрестелерде жөтел болмауы мүмкін);

- кішкентай жастағы балаларда апноэ (тыныс тарылу ұстамасы) және цианоз (терінің жекелеген бөліктерінің, ерін мен саусақ ұштарының көгеруі).

Көкжөтел қарапайым тұмауға ұқсас. Алғашқы симптомдар пайда болуынан кейін бір-екі апта өткен соң жылдам, қатты және бақылау мүмкін болмайтын жөтел ұстамалары дамиды. Жөтел ұстамасынан кейін дем тарту кезінде шығатын «ысқырған» дыбыс, құсу болады.

Бұл ауру кішкентай жастағы балалар үшін ерекше қауіптілік төндіреді, әрі асқынуды туындатуы және тіпті өліммен аяқталуға әкелуі мүмкін.

Көкжөтел ауруына қарсы негізгі алдын алу шарасы - вакцинация. ҚР Ұлттық егу күнтізбесіне сәйкес көкжөтелге қарсы егу 2, 3, 4 және 18 айлық жастағы балаларға көкжөтелге, дифтерияға, сіреспеге, «В» гепатитіне, гемofilыдi инфекцияға және полиомиелитке қарсы бiр мезгiлде кешендi вакцинамен жүргiзiледi. Әрi қарай 6 жастағы балалар АБКДС күшейткiш дозасымен егiледi.

Сонымен қатар респираторлық ауру белгiлерi пайда болғанда дәрiгерге уақытында қаралу, гигиеналық шаралар - бөлменi желдету, жиi ылғалды өңдеу, жеке гигиенаны сақтау, байланысты шектеу - жөтелiп жүрген адамдармен қарым-қатынасты азайтудың, эпидемиологиялық бақылау және ақпараттық түсiндiру жұмыстарының маңызы зор.

Көкжөтел - алдын алуға болатын жұқпалы ауру. Уақытында жүргiзiлген вакцинация мен санитариялық-гигиеналық шараларды сақтау – басты қорғаныс.

Байғанин аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасының басшысы Ж.У.НҰРЛА

КӨКЖӨТЕЛ АУРУЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ!

Көкжөтел – бұл Bordetella pertussis таяқшасынан туындайтын, тыныс алу жолдарын зақымдаумен, ұстамалы жөтелмен, ұстаманың соңында «реприздермен» және құсумен және қалың тұтқыр қақырықты бөлумен, ауыр түрлерінде тыныс алудың кідірісі және тоқтап қалуымен (апноз) сипатталатын жедел респираторлық бактериялық жұқпалы ауру.

Инфекция көзі: көкжөтелмен ауыратын немесе бактерия тасымалдаушы адам.

Таралу жолы: ауа-тамшы (көкжөтелдің қоздырғышы ауа тамшыларымен, жөтелгенде, түшкіргенде, науқас сөйлескенде таралады).

Науқаспен байланыста болғанда жұғу ықтималдығы 90% дейін. Аурудың алғашқы 4-5 аптасында жоғары контагиозды.

Негізінен балалар арасында жиі кездеседі, әсіресе вакцинация алмағандар арасында. Аурудыңалдыналудавакцинация – басты құрал.

Көкжөтел белгілері, әдетте, оны тудыратын бактериялармен жанасудан кейін 5-10 күн ішінде дамиды.

Ерте белгілері:
- тұмаурату немесе мұрын бітелуі;

«АЛАЯҚТЫҚТАН АБАЙ БОЛЫҢЫЗ, АРБАУҒА ТҮСПЕҢІЗ»

Алаяқтық – азаматтардың мүлкіне немесе ақшасына заңсыз қол жеткізу мақсатында жасалатын қылмыстардың бірі. Қазіргі уақытта алаяқтар адамдарды алдаудың түрлі тәсілдерін қолданады. Сондықтан әр азаматтың сақтық танытып, күмәнді жағдайларда асығыс шешім қабылдамауы маңызды.

Алаяқтықтың кең тараған түрлерінің бірі – телефон арқылы жасалатын алдау. Қылмыскерлер азаматтарға қоңырау шалып, өздерін банк, құқық қорғау органдары немесе басқа да ұйымдардың қызметкері ретінде таныстыруы мүмкін. Өңгіме барысында түрлі себеп айтып, жеке мәліметтерді, банк картасына қатысты ақпаратты немесе SMS арқылы келген кодты сұрауы ықтимал.

Сондай-ақ интернет арқылы тауар немесе қызмет ұсынып, азаматтарды ал-

дау жағдайлары кездеседі. Әлеуметтік желілерде немесе хабарландыру сайттарында жалған ұсыныстар жарияланып, алдың ала төлем талап етілуі мүмкін. Ақша аударылғаннан кейін жалған сатушы байланысқа шықпай қалады. Алаяқтар көбіне адамның асығыстығын пайдаланады. Олар азаматты тез шешім қабылдауға итермелеп, жағдайды тексеруге мүмкіндік бермеуге тырысады.

Сондықтан бейтаныс адамның сөзіне бірден сенбей, ұсынылған ақпараттың дұрыстығын анықтап алған жөн. Банк картасының деректері мен SMS арқылы келетін растау кодтарын бөгде адамдарға беруге болмайды. Күмәнді сілтемелерге өтпеу және белгісіз адамдардың нұсқауы бойынша ақша аудармау қажет. Егер біреу телефон арқылы өзін белгілі бір ұйымның қызметкері ретінде танытырып, ақша немесе құпия ақпарат талап етсе, әңгімені тоқтатып, ұйымның ресми байланыс нөмірі арқылы ақпаратты өзіңіз тексерген дұрыс.

Алаяқтықтың алдын алуда қарапайым сақтық шараларының маңызы зор.

Кез келген қаржылық әрекетті жасамас бұрын оның кімге және қандай мақсатта жасалып жатқанын анықтап алған жөн. Күмәнді жағдай туындаса, жақын адамдармен ақылдасып немесе тиісті органдарға жүгінген дұрыс.Егер азамат алаяқтықтың құрбаны болғанын байқаса, уақыт өткізбей банкке хабарласып, жағдайды түсіндіруі және құқық қорғау органдарына жүгінуі қажет. Қоңыраулар, хат-хабарлар, төлем түбіртектері мен басқа да сақталған мәліметтерді жоғалтпай сақтау маңызды.

Алаяқтықтың алдын алу әр адамның өзіне байланысты. Бейтаныс адамдарға сенбеу, жеке және қаржылық ақпаратты қорғау, кез келген күмәнді ұсынысты тексеру – қауіптің алдын алудың қарапайым жолдары.

Бір сәттік сенім үлкен шығынға әкелуі мүмкін. Сондықтан сақ болыңыз, ақпаратты тексеріңіз және асығыс шешім қабылдамаңыз.

Аудандық ішкі саясат бөлімі

ТҮ 3 ЕТУ

"Аудандық "Жем Сағыз" газетінің, 34-ші (7894) санында 2026 жылдың тамыз айының 27-сіндегі 4-ші бетінде "Адалдықты таңда-жемқорлыққа жол берме! Атты мақаласында "Байғанин ауданының төтенше жағдайлар бөлімі" деген сөз" аудандық ішкі саясат бөлімі"- деп оқылсын.

ТҮ 3 ЕТУ

"Аудандық "Жем Сағыз" газетінің 34-ші (7894) санында 2026 жылдың тамыз айының 27-сіндегі 4-ші бетінде, "Бөтеннің мүлкіне қол сұғу-заңға қайшы әрекет" атты мақаласында "Байғанин ауданының төтенше жағдайлар жөніндегі бөлімі"-деген сөз, "аудандық ішкі саясат бөлімі" - деп оқылсын.

ЖЕМ - САҒЫЗ

Директор — Редактор Ұлықпан ҚАДІР

Редакция оқырман хаттарына жауап бермейді. Оны қайтармайды. Редакцияның тапсырмасы бойынша жазылмаған материалдарға қаламақы төленбейді. Авторлық мақалалар редакцияның түпкілікті көзқарасы болып табылмайды. Жарнамалар мен хабарландырудың мазмұны мен мәтініне жарнама беруші жауапты. * Газеттегі кейбір суреттер ғаламтордан алынды.

ЖЫЛДАМДЫҚ ЕМЕС, ҚАҮІПСІЗДІК МАҢЫЗДЫ

Жол қозғалысы – күнделікті өміріміздің ажырамас бөлігі. Күн сайын мыңдаған адам көлікпен немесе жаяу жүріп, өз бағытына жетуге асығады. Алайда жолдағы асығыстық пен абайсыздық кей жағдайда адам өміріне қауіп төндіреді. Сондықтан жолға шыққан әрбір адам үшін ең басты мақсат – белгіленген жерге тез емес, қауіпсіз жету болуы тиіс.

Жол-көлік оқиғаларының алдын алуда жүргізушілердің жауапкершілігі ерекше орын алады. Көлік құралын белгіленген жылдамдықтан асырып жүргізу – жолдағы қауіптің артуына себеп болатын факторлардың бірі. Жылдамдық жоғарылаған сайын жүргізушінің жол жағдайын бағалап, күтпеген жағдайға дер кезінде әрекет ету мүмкіндігі төмендейді. Ал көлік тоқтағанға дейінгі аралықтың ұлғаюы апаттың алдын алуды қиындатады.

Әсіресе елді мекендерде, жаяу жүргіншілер көп жүретін аумақтарда, мектептер мен балалар мекемелерінің маңында аса сақ болу қажет. Мұндай жерлерде жол қозғалысына қатысушылардың әрекеті әртүрлі болуы мүмкін. Жаяу жүргінші жолға күтпеген жерден шығуы немесе басқа көлік қозғалыс бағытын өзгертуі ықтимал. Сондықтан жүргізуші жылдамдықты жол жағдайына сәйкес таңдап, айналасына мұқият назар аударуы керек.

Қауіпсіздікке тек жүргізушілер ғана емес, жаяу жүргіншілер де жауапты. Жолды белгіленбеген жерден кесіп өту, бағдаршамның тыйым салынған белгісіне қарамастан жолға шығу, көлік қозғалысына көңіл бөлмей телефон пайдалану – қайғылы жағдайға әкелуі мүмкін. Жолдан өтер кезде арнайы жаяу жүргіншілер өткелін пайдаланып, көліктің тоқтағанына көз жеткізген жөн.Жолдағы тәртіп – бір адамның ғана емес, барша қоғамның ортақ жауапкершілігі. Жүргізуші ережені сақтап, жаяу жүргінші белгіленген талаптарды орындаса, көптеген жол-көлік оқиғаларының алдын алуға болады.

Көлік жүргізген кезде бірнеше минут үнемдеу үшін жылдамдықты арттырудың қажеті жоқ. Ең қымбат нәрсе – адамның өмірі мен денсаулығы. Сондықтан әрбір жүргізуші рөлге отырған кезде осы жауапкершілікті сезінуі тиіс.

Жолда жылдамдықты емес, қауіпсіздікті таңдаңыз. Себебі межелі жерге көшігіп жету – өкініш емес, ал жолдағы бір қателіктің салдары орны толмас болуы мүмкін.

Аудандық ішкі саясат бөлімі

«НАШАҚОРЛЫҚҚА ЖОЛ ЖОҚ»: КҮРЕС ЖАТТЫҚТЫРУШЫСЫМЕН СҰХБАТ

Сұхбаттасқанымыз – күрес жаттықтырушысы Сисенов Ақжол Төлегенұлы.

– Ақжол Төлегенұлы, нашақорлық мәселесі туралы не айтар едіңіз?

– Нашақорлық – адам өміріне үлкен қауіп төндіретін ауыр әлеуметтік мәселе. Есірткі адамның денсаулығын әлсіретіп қана қоймай, оның отбасына, ортасына және болашағына кері әсер етеді. Сондықтан бұл мәселеге қоғам болып бейжай қарамауымыз қажет.

– Жастарды нашақорлықтан қорғауда спорттың рөлі қандай?

– Спорттың тәрбиелік мәні өте зор. Күреспен айналысатын бала тәртіпке, төзімділікке, жауапкершілікке және өз-өзін бақылауға үйренеді. Жаттығу барысында спортшы өзіне мақсат қойып, сол мақсатқа жетуге талпынады. Мұның барлығы жастарды зиянды әдеттерден аулақ болуға ықпал етеді.

– Күреске келген жастарға ең алдымен қандай тәрбие беруге тырысасыз?

– Ең алдымен тәртіп пен адамгершілікті үйретуге тырысамын. Жеңіске жету ғана емес, жеңілістен сабақ алу,

қарсыласын құрметтеу, үлкенді сыйлау, өз денсаулығына жауапкершілікпен қарау маңызды. Спортшының мінезі де, өмір салты да дұрыс қалыптасуы керек.

– Жастардың есірткіге әуестенуіне қандай факторлар әсер етуі мүмкін?

– Көп жағдайда адамның ортасы, қызығушылығы және бос уақытын қалай өткізетіні маңызды рөл атқарады. Теріс ортаға түсіп қалу немесе бередің ықпалына еру ауыр зардаптарға әкелуі мүмкін. Сондықтан жастардың кіммен араласатынына мән беріп, дұрыс бағыт көрсету керек.

– Ата-аналарға қандай кеңес берер едіңіз?

– Баламен үнемі сөйлесіп, оның мәселелеріне бейжай қарамау керек. Бала өзін отбасында түсінетінін және қолдайтынын сезінуі маңызды. Сонымен қатар баланың спортпен, біліммен және басқа да пайдалы істермен айналысуына жағдай жасаған жөн.

– Жастарға айтар сөзіңіз қандай?

– Өз өмірлеріңізге жауапкершілікпен қараңыздар. Есірткіден аулақ болып, спортпен айналысып, алдарыңызға үлкен мақсат қойыңыздар. Күреске келген әр жасқа айтарым: нағыз күш – қарсыласты жеңуде ғана емес, өзінді жаман әдеттерден жеңе білуде.

– Сұхбатыңызға рақмет!

– Рақмет. Барлық жастарға мықты денсаулық, жарқын болашақ және дұрыс таңдау тілеймін.

Сисенов Ақжол Төлегенұлы – күрес жаттықтырушысы.

Көлтабан ауылдық округ әкімшілігі

НАШАҚОРЛЫҚ – ҚОҒАМ ДЕРТІ, ОҒАН ҚАРСЫ КҮРЕС - ОРТАҚ МІНДЕТ

Нашақорлық – қазіргі қоғамның ең өзекті мәселелерінің бірі. Есірткіге тәуелділік адамның денсаулығына аяна емес, оның отбасына, қоршаған ортасына және тұтас қоғамның қауіпсіздігіне кері әсерін тигізетін қауіпті әлеуметтік құбылыс. Сондықтан есірткі қылмысының алдын алу және жастар арасында салауатты өмір салтын қалыптастыру – баршамызға ортақ міндет.

Есірткіге тәуелділік адамның өміріне біртіндеп дендеп еніп, оның денсаулығын әлсіретіп, психологиялық жағдайына әсер етеді. Ең екіншісі – есірткіге әуестік адамның оқуына, жұмысына, отбасылық қарым-қатынасына және болашағына зиянын тигізеді. Бір сәттік қызығушылықтың соңы орны толмас өкінішке әкелуі мүмкін.

Әсіресе жасөспірімдер мен жастар арасында есірткінің зияны туралы түсіндіру жұмыстарының маңызы зор. Жастардың бос уақытын тиімді ұйымдастыру, спортпен және шығармашылықпен айналысуына жағдай жасау, құқықтық және медициналық сауаттылығын арттыру – нашақорлықтың алдын алудың тиімді жолдарының бірі.

Бұл бағытта ата-ананың да жауапкершілігі ерекше. Баламен есірткіге орын жоқ қоғам құру – бүгінгі күннің ғана емес, келешек ұрпақ алдындағы маңызды міндетіміз. Әрбір адамның саналы таңдауы мен жауапкершілігі қоғамның қауіпсіз әрі салауатты болуына өз үлесін қосады.

Көлтабан ауылдық округ әкімшілігі

Байғанин аудандық ауруханасының ұжымы мен «Қатқор» кәсіподақ ұйымы Жарлы ДА акушеркасы Сариманова Нұрғұлдің әкесі **Сариманов Мырзабайдың** қайтыс болуына байланысты отбасы мен туған-туыстарына қайғырып көңіл айтады.

Меншік иесі:
«Қадір Ұлықпан Қаратайұлы» ЖК

Қазақстан Республикасы
Инвестициялар және даму Министрлігі
Байланыс ақпараттандыру және ақпарат комитетінде
2015 жылғы 8 сәуірде тіркеліп, №15190-Г куәлігі берілген.